

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Pregled podataka o ukidanju statusa
otpada i nusproizvodima za 2020. godinu

KLASA: 351-02/22-75/26

URBROJ: 517-12-1-3-1-22-1

Pregled podataka o ukidanju statusa otpada i nusproizvodima za 2020. godinu

Autor:

Vibor Bulat

Autor fotografije na naslovnici:

Vibor Bulat

.

Zagreb, srpanj 2022.

(Rev 1, listopad 2022.)

Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Radnička cesta 80/7, 10 000 Zagreb, Hrvatska
mingor.gov.hr

Sadržaj

1. UKIDANJE STATUSA OTPADA	5
1.1. Uvod.....	5
1.2. Ukidanje statusa otpada od 2015. do 2020. godine.....	5
2. NUSPROIZVODI.....	14
2.1. Uvod.....	14
2.2. Nusproizvodi od 2014. do 2020. godine	14
3. ZAKLJUČAK.....	20

1. UKIDANJE STATUSA OTPADA

1.1. Uvod

Obveze vezane za ukidanje statusa otpada propisane su čl. 15. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19) (dalje u tekstu: Zakon)¹ i Pravilnikom o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14) (dalje u tekstu: Pravilnik). Okvirna direktiva o otpadu (2008/98/EC) uvodi postupak za ukidanje statusa otpada (eng. End-of-waste (EoW) criteria), koji je odgovarajuće prenesen u Zakon.

Pregled podataka o ukidanju statusa otpada i nusproizvodima za 2020. godinu (dalje u tekstu: Pregled) Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu: MINGOR) izradilo je temeljem zaprimljenih izvješća o ukidanju statusa otpada za 2020. godinu koje su tvrtke upisane u Očevidnik za ukidanje statusa otpada bile u obvezi dostaviti u MINGOR do 1. ožujka 2021. godine.

Obzirom da Zakon propisuje da se na određivanje ukidanja statusa za određene vrste otpada (papir, staklo, guma, tekstil, agregat, metal) za koje su kriteriji utvrđeni na razini Europske Unije (dalje u tekstu: EU), primjenjuju propisi EU, osobe koje su u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: RH) ukidale status otpada na temelju tih kriterija nisu dužne upisati se u Očevidnik te nisu dužne dostavljati u MINGOR izvješća o ukidanju statusa otpada. Stoga ovaj Pregled ne obuhvaća te količine.

U prosincu 2020. godine u Očevidniku za ukidanje statusa otpada bile su upisane ukupno 43 tvrtke koje su bile u obvezi dostaviti 65 izvješća o ukidanju statusa otpada. Od navedenog broja 36 tvrtki dostavilo je 56 izvješća o ukidanju statusa za 2020. godinu, a preostalih sedam tvrtki koje nisu dostavile izvješće MINGOR je dodatno kontaktirato i poslao požurnice, međutim tvrtke se nisu odazvale i dostavile izvješće.

U 2020. godini, ukupno prijavljena količina otpada koja je u svrhu ukidanja statusa otpada ušla na postupke obrade iznosila je 200.325 tona u čemu je najveći udio činio građevni otpad (36 %). Po obradi tijekom koje je otpadu ukinut status otpada količina izlaznog materijala / proizvoda iznosila je 207.345 tona u čemu je najveći udio činio reciklirani agregat (34 %).

1.2. Ukidanje statusa otpada od 2015. do 2020. godine

Tvrtka koja je upisana u Očevidnik ukidanja statusa otpada podnosi Zahtjev za upis u Očevidnik ukidanja statusa otpada za određenu vrstu otpada za koju je potrebno ukidanje statusa otpada. Upisanoj vrsti otpada dodjeljuje se pripadajući broj ukidanja statusa otpada (USO-). Iz navedenog razloga broj tvrtki koje su upisane u Očevidnik ukidanja statusa otpada različit je od broja vrsta otpada upisanih u Očevidnik ukidanja statusa otpada. Izvješće o ukidanju statusa se dostavlja za svaku vrstu otpada zasebno. U razdoblju od 2015. godine do kraja 2020. godine u Očevidnik ukidanja statusa otpada upisane su ukupno 44 tvrtke (od kojih je jedna tijekom promatranog razdoblja izbrisana) i 66 vrsta otpada kojima se ukida status otpada (od čega je

¹ Stavljene su van snage u srpnju 2021. godine kada je stupio na snagu Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/2021) u kojem su obveze vezane za ukidanje statusa otpada propisane čl. 44. i čl. 45.

jedno tijekom promatranog razdoblja izbrisano). U 2020. godini u Očevidnik ukidanja statusa otpada upisano je 11 tvrtki i 23 vrste otpada kojima se ukida status otpada. Sukladno navedenom, ukupno 43 tvrtke bile su u obvezi do 1. ožujka 2021. godine za 2020. godinu dostaviti u MINGOR ukupno 65 izvješća o ukidanju statusa otpada (tablica 1.).

Od 43 tvrtke svoju obvezu propisanu Pravilnikom u 2020. godini ispunilo je 36 tvrtki koje su dostavile ukupno 56 izvješća o ukidanju statusa otpada od čega su u 42 izvješća prijavljeni podaci o količinama, a u 14 izvješća je prijavljeno da nije bilo ukidanja statusa otpada (tablica 2.). Od strane sedam tvrtki nije ispunjena obveza dostave ukupno 9 izvješća o ukidanju statusa otpada za 2020. godinu.

Tablica 1. Broj tvrtki upisanih u Očevidnik i broj vrsta otpada u Očevidniku ukidanja statusa otpada, u razdoblju 2015.-2020. godine

Očevidnik ukidanja statusa otpada				
	Broj tvrtki		Broj vrsta otpada	
	Upisano ²	Izbrisano	Upisano	Izbrisano
Ukupno evidentirano u razdoblju 2015.-2020.:	44	1	66	1
Očekivani broj tvrtki / USO izvješća koja su trebala biti dostavljena za 2021. godinu	43		65	
Broj tvrtki / USO izvješća koja su dostavljena za 2021. godinu	36		56	

Tablica 2. Broj Izvješća o ukidanju statusa otpada u 2020. godini

Broj izvješća o ukidanju statusa otpada			
Dostavljeno		Nije dostavljeno	Ukupno
Sadrži podatke o količinama	Nije bilo ukidanja statusa otpada		
42	14	9	65

Vrste otpada za koje je u razdoblju 2015.-2020. godine prijavljeno da su ušle u postupak obrade i iz toga proizašli proizvedenih materijala /proizvoda kojima je ukinut status otpada prikazan je u tablici 3.

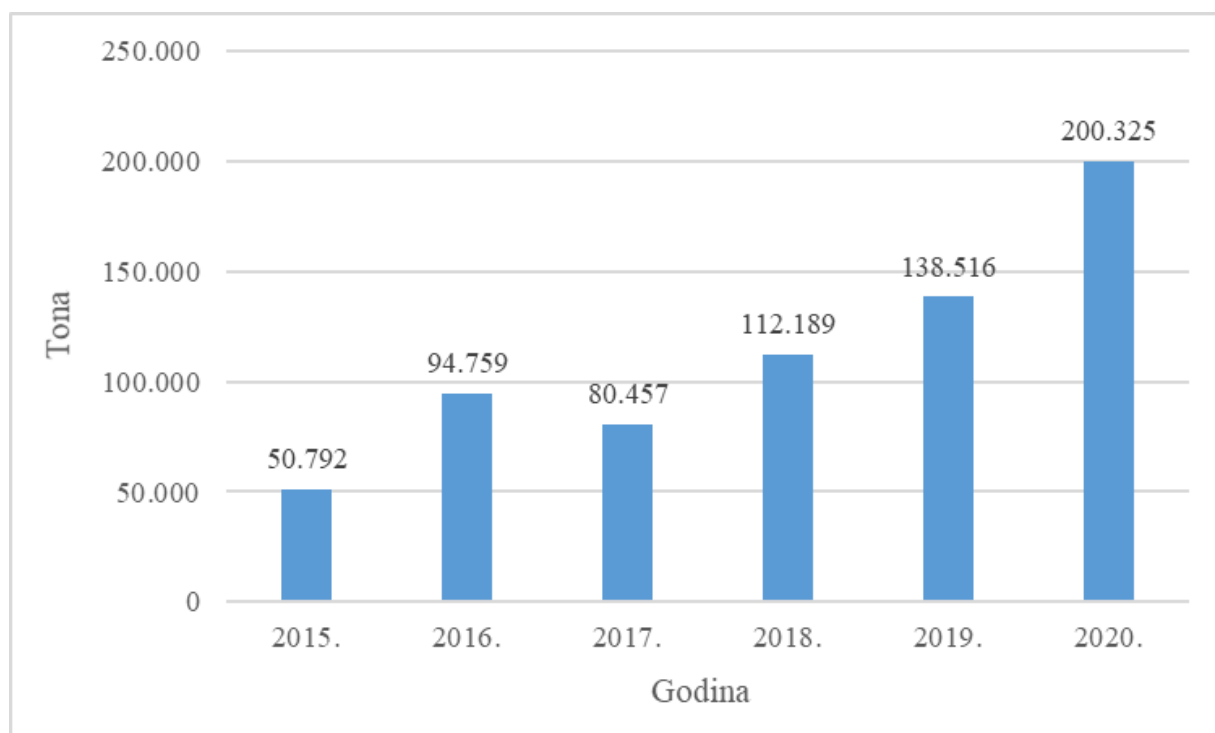
Tablica 3. Vrste otpada koje su ušle na postupak uporabe i vrste odgovarajućih proizvedenih materijala/proizvoda nastalih uporabom kojima je ukinut status otpada

Vrste otpada koje su ušle na postupak uporabe	Vrste proizvedenog materijala/ proizvoda nastalih uporabom, kojima je ukinut status otpada
Otpad od drva i ostali biootpad	Čvrsto biogorivo
Biorazgradivi za aerobnu obradu	Kompost

² Broj upisanih tvrtki bez ponavljanja istih po godinama.

Vrste otpada koje su ušle na postupak uporabe	Vrste proizvedenog materijala/ proizvoda nastalih uporabom, kojima je ukinut status otpada
Bioragradivi za anaerobnu obradu	Anaerobni digestat
Građevinski otpad	Reciklirani agregat
Otpad od drva i ostali biootpad	Čvrsto biogorivo
Otpad o plastike	Polimerna sirovina
Otpadna odjeća i tekstil	Pamučne krpe i pamučnjak
Otpadni i tiskarski toneri	Tonerski ulošci
Staklo, EE otpad	Stakleni granulati (ambalažni i flat), floraglas, lomljeno staklo

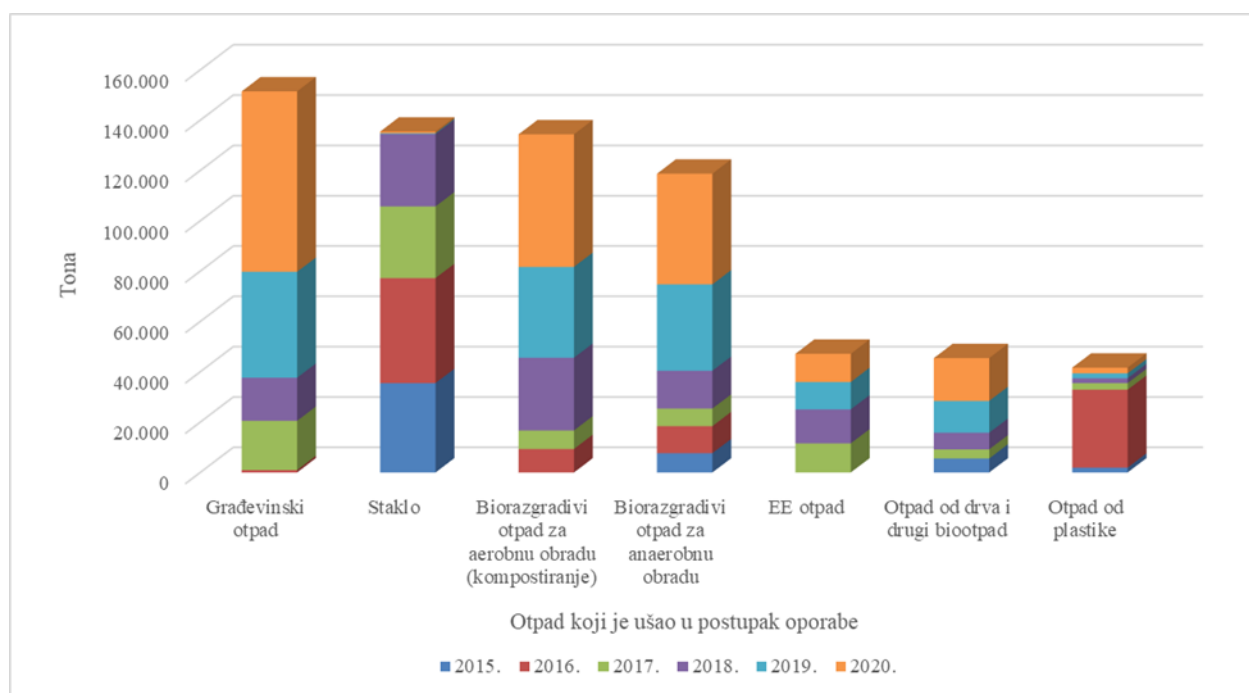
U 2016. godini, u odnosu na 2015. godinu, evidentiran je porast količine otpada (najviše otpadnog stakla) koji je ušao u postupak obrade tijekom koje mu je ukinut status otpada za 87 %, a u 2017. godini bilježi se smanjenje za 15 %. Nadalje, u razdoblju od 2018. do 2020. godine bilježi se kontinuirani godišnji porast količina otpada kojem je tijekom postupka obrade ukinut status otpada, prosječno za 36 %. U 2020. godini prijavljena količina otpada koja je ušla na postupak ukidanja statusa otpada, iznosila je 200.325 tona što je za 45 % više u odnosu na prethodnu godinu kada je ta količina iznosila 138.516 tona (slika 1.).

Slika 1. Prijavljene količine otpada kojem je tijekom obrade ukinut status otpada, od 2015. do 2020. godine

U razdoblju 2015. do 2020. godine najviše prijavljenih količina otpada koje su ušle na postupak uporabe činili su građevinski otpad, staklo, biorazgradivi otpad za aerobnu obradu

(kompostiranje), biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu, a zatim slijede EE otpad, otpad od drva i otpad od plastike. (slika 2.).

Slika 2. Značajnije vrste / količine otpada koji je ušao u postupak oporabe tijekom koje mu je ukinut status otpada, od 2015. do 2020. godine

Od 2015. do 2017. godine najveći udio u ukupnoj količini otpada koji je ušao na postupak obrade tijekom koje je otpadu ukinut status otpada činilo je otpadno staklo, u 2018. godini najveći udio činili su podjednako biorazgradivi otpad za aerobnu obradu (kompostiranje) i otpadno staklo, dok je u 2019. i 2020. godini najveći udio (30 % odnosno 36 %) imao građevinski otpad (slika 2.). Od 2017. bilježi se prijavljivanje EE otpada u godišnjoj prosječnoj količini od 10.800 tona što predstavlja prosječni godišnji udio oko 10 %.

U 2020. godini prijavljeno je 200.325 tona otpada koji je ušao na postupak obrade tijekom koje mu je ukinut status otpada. Najviše je prijavljeno građevinskog otpada (71.732 tone odnosno 36 %), a zatim slijede biorazgradivi otpad za aerobnu obradu – kompostiranje (52.717 tona odnosno 26 %) i biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu (44.025 tona odnosno 22 %).

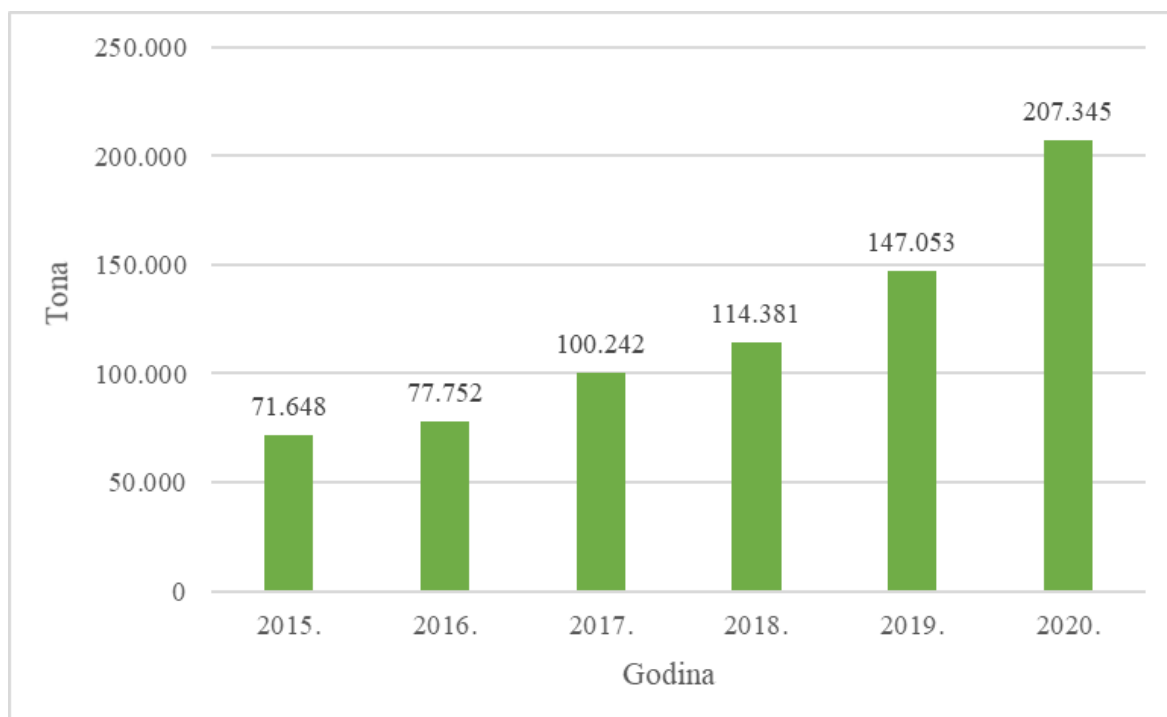
U 2020. godini, u odnosu na 2019. godinu, evidentirano je povećanje količina otpada koji je ušao u postupak obrade tijekom koje mu je ukinut status otpada za 45 % odnosno za 61.809 tona. Pri tome je u 2020. godini u odnosu na prethodnu godinu najveće povećanje zabilježeno kod građevinskog otpada (29.619 tona), a zatim slijede biorazgradivi otpad za aerobnu obradu – kompostiranje (16.641 tonu) i biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu (9.700 tona).

Podaci o vrstama i količinama otpada koji su ušli na postupak obrade tijekom koje mu je ukinut status otpada, u razdoblju od 2015. do 2020. godine, prikazani su u tablici 4.

Tablica 4. Prijavljene vrste i količine otpada kojem je tijekom obrade ukinut status otpada, od 2015. do 2020. godine

Vrsta otpada	2015. godina		2016. godina		2017. godina		2018. godina		2019. godina		2020. godina	
	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)
Građevinski otpad	-	-	966,85	1,02	19.557,84	24,31	17.125,42	15,26	42.113,00	30,40	71.731,80	35,81
Biorazgradivi otpad za aerobnu obradu (kompostiranje)	-	-	9.342,47	9,86	7.351,51	9,14	28.932,91	25,79	36.076,16	26,04	52.716,95	26,32
Biorazgradivi otpad za anaerobnu obradu	7.672,51	15,11	10.743,51	11,34	6.982,31	8,68	15.029,78	13,40	34.325,46	24,78	44.025,00	21,98
Otpad od drva i drugi biootpad	5.578,16	10,98	-	-	3.613,61	4,49	6.613,59	5,90	12.642,04	9,13	17.031,67	8,50
EE otpad	-	-	-	-	11.564,26	14,37	13.513,96	12,05	10.872,93	7,58	11.252,74	5,62
Otpad od plastike	1.918,10	3,78	30.980,57	32,69	2.581,57	3,21	1.994,42	1,78	1.920,12	1,39	2.294,78	1,15
Staklo	35.524,53	69,94	41.740,56	44,05	28.482,21	35,40	28.758,92	25,63	347,32	0,25	659,00	0,33
Otpadni tiskarski toneri	2,63	0,01	15,30	0,02	116,13	0,14	170,53	0,15	147,45	0,11	571,42	0,29
Otpadna odjeća i tekstil	96,05	0,19	87,78	0,09	80,13	0,10	44,52	0,04	65,87	0,05	37,16	0,02
Ostalo	-	-	-	-	5,40	0,01	5,23	0,00	5,27	0,00	4,26	0,00
Loživo ulje	-	-	881,58	0,93	122,30	0,15	-	-	-	-	-	-
UKUPNO:	50.791,98		94.758,63		80.457,27		112.189,28		138.515,62		200.324,78	

Po obradi, količina izlaznog materijala/ proizvoda s ukinutim statusom otpada, u razdoblju od 2015. do 2019. godine, povećavala se je godišnje u prosjeku 20 %. U 2020. godini prijavljeno je 207.345 tona izlaznog materijala/ proizvoda nastalog ukidanjem statusa otpada što je za 41 % više nego prethodne godine, kada je prijavljena količina iznosila 147.053 tona (slika 3.).

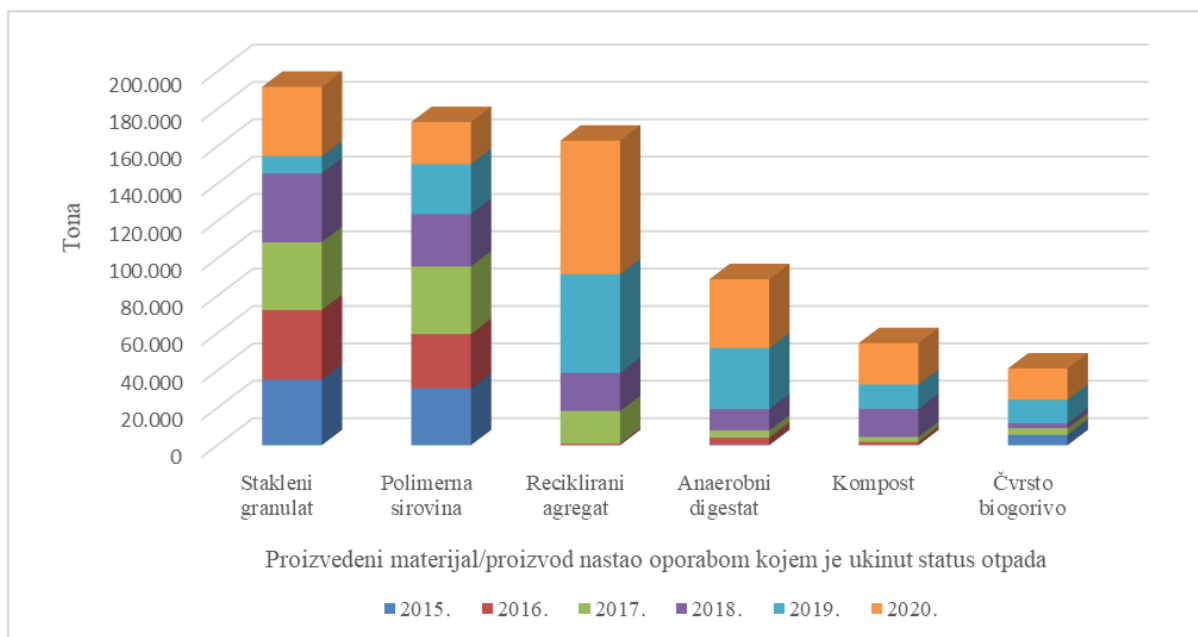

Slika 3. Prijavljene količine izlaznog materijala/ proizvoda nastalog tijekom ukidanja statusa otpada, od 2015. do 2020. godine

Od 2015. do 2018. godine najveći udio u ukupnoj količini materijala/proizvoda nastalog tijekom ukidanja statusa otpada činio je stakleni granulati (ambalažni i ravno staklo), floraglas, lomljeno staklo dok je u 2019. i 2020. godini najveći udio (36 % odnosno 34 %) imao reciklirani agregat (slika 4.).

U 2020. godini prijavljeno je 207.345 tona izlaznog materijala/proizvoda kojemu je nakon postupka oporabe ukinut status otpada što je za 60.292 tone odnosno 41 % više u odnosu na 2019. godinu. Najviše je prijavljeno recikliranog agregata (71.498 tona odnosno 34 %), a zatim slijede stakleni granulati (37.145 tona odnosno 18 %), anaerobni digestat (36.935 tona odnosno 18 %), polimerna sirovina (22.562 tone odnosno 11 %), kompost (22.209 tona odnosno 11 %), čvrsto biogorivo (16.716 tona odnosno 8 % dok ostali izlazni materijali/proizvodi imaju pojedinačni udio manji od 1 %).

U 2020. godini, u odnosu na 2019. godinu, evidentirano je povećanje količina proizvedenog materijala/proizvoda nastalih tijekom ukidanja statusa otpada za 41 % odnosno za 60.293 tona. Pri tome je u 2020. godini u odnosu na prethodnu godinu najveće povećanje zabilježeno kod staklenih granulata (za 28.027 tona), a zatim slijede reciklirani agregat (18.703 tona) i kompost (9.164 tone).

Slika 4. Značajnije vrste i količine izlaznih materijala/ proizvoda nastalih tijekom ukidanja statusa otpada, od 2015. do 2020. godine

Podaci o prijavljenim vrstama i količinama izlaznih materijala/proizvoda nastalih tijekom ukidanja statusa otpada, u razdoblju od 2015. do 2020. godine, prikazani su u tablici 5.

Tablica 5. Prijavljene vrste i količine izlaznih materijala/proizvoda nastalih tijekom ukidanja statusa otpada, od 2015. do 2020. godine

Proizvedeni materijal/proizvod	2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.	
	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)
Reciklirani agregat	-	-	874,83	1,13	17.480,52	17,44	20.403,75	17,84	52.795,28	35,90	71.498,20	34,48
Stakleni granulat (ambalažni i flat), floraglas, lomljeno staklo	35.112,45	49,01	37.303,43	47,98	36.299,07	36,21	36.881,93	32,24	9.117,74	6,20	37.145,03	17,91
Anaerobni digestat	350,00	0,49	3.715,70	4,78	3.855,03	3,85	11.400,76	9,97	32.660,27	22,21	36.935,10	17,81
Polimerna sirovina	30.530,19	42,61	28.985,30	37,28	36.198,11	36,11	28.059,10	24,53	26.656,67	18,13	22.562,39	10,88
Kompost I., II. I III. Klase i poboljšivač tla	-	-	1.825,53	2,35	2.596,13	2,59	15.004,70	13,12	13.045,18	8,87	22.209,38	10,71
Čvrsto biogorivo	5.578,16	7,79	-	-	3.539,71	3,53	2.581,04	2,26	12.642,04	8,60	16.716,29	8,06
Tonerski ulošci	2,63	0,00	15,30	0,02	11,44	0,01	6,87	0,01	77,36	0,05	250,09	0,12
Pamučne krpe i pamučnjak	74,90	0,10	69,36	0,09	60,10	0,06	37,35	0,03	52,80	0,04	24,70	0,01
Ostalo	-	-	-	-	5,40	0,01	5,30	0,00	5,30	0,00	4,26	0,00
Loživo ulje Aeks	-	-	881,58	1,13	122,30	0,12	-	-	-	-	-	-
Drvena ambalaža	-	-	4.080,71	5,25	73,90	0,07	-	-	-	-	-	-
UKUPNO:	71.648,33		77.751,74		100.241,71		114.380,80		147.052,64		207.345,45	

2. NUSPROIZVODI

2.1. Uvod

Obveze vezano za nusproizvode propisane su čl. 14. Zakona o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13, 73/17, 14/19, 98/19, dalje u tekstu Zakon)³ i Pravilnikom o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada (NN 117/14, dalje u tekstu Pravilnik).

Pregled podataka o nusproizvodima za 2020. godinu (dalje u tekstu Pregled) Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja (dalje u tekstu MINGOR) izradilo je temeljem zaprimljenih izvješća o nusproizvodima za 2020. godinu koje su tvrtke upisane u Očevidnik nusproizvoda bile u obvezi dostaviti u MINGOR do 1. ožujka 2021. godine.

Nusproizvod je definiran kao tvar ili predmet koji je nastao kao rezultat proizvodnog procesa čiji primarni cilj nije proizvodnja te tvari ili predmeta.

Posjednik nusproizvoda može s istim postupati kao s nusproizvodom, a ne kao s otpadom ako ishodi poveru MINGOR-a o upisu nusproizvoda u Očevidnik nusproizvoda.

U prosincu 2020. godine u Očevidniku nusproizvoda bilo je upisano 189 tvrtki koje su bile u obvezi dostaviti ukupno 200 izvješća o nusproizvodima. Od navedenog broja 139 tvrtki dostavilo je 148 izvješća o nusproizvodima za 2020. godinu. Preostalih 50 tvrtki koje nisu ispunile zakonsku obvezu i dostavile izvješće, MINGOR je dodatno kontaktirao i poslao požurnice, međutim tvrtke se nisu odazvale.

Ukupno prijavljena količina nusproizvoda u 2020. godini iznosila je 457.737 tona u čemu je najveći udio imao nusproizvod od obrade drva (40 %).

2.2. Nusproizvodi od 2014. do 2020. godine

Tvrtka koja je upisana u Očevidnik nusproizvoda podnosi za svaki pojedini nusproizvod Zahtjev za upis nusproizvoda u Očevidnik nusproizvoda. Upisanom nusproizvodu dodjeljuje se pripadajući broj nusproizvoda (NUS-). Iz navedenog razloga broj tvrtki koje su upisane u Očevidnik nusproizvoda različit je od broja nusproizvoda upisanih u Očevidnik nusproizvoda.

U razdoblju od 2014. godine do kraja 2020. godine u Očevidnik nusproizvoda upisano je ukupno 197 tvrtki (od čega ih je u promatranom razdoblju osam izbrisano) i 218 nusproizvoda (od čega ih je u promatranom razdoblju 18 izbrisano). U 2020. godini u Očevidnik nusproizvoda upisano je 10 tvrtki i 12 nusproizvoda. Slijedom navedenoga, evidentirano je ukupno 189 tvrtki koje su bile u obvezi do 1. ožujka 2021. godine za 2020. godinu dostaviti u MINGOR ukupno 200 izvješća o nusproizvodima (tablica 6.).

Od 189 tvrtki svoju obvezu propisanu Pravilnikom u 2020. godini ispunilo je 139 tvrtki koje su dostavile ukupno 148 izvješća o nusproizvodima od čega su u 130 izvješća prijavljeni podaci o količinama nusproizvoda, a u 18 izvješća je prijavljeno da nije bilo nusproizvoda (tablica 7.).

³ Stavljene su van snage u srpnju 2021. godine kada je stupio na snagu Zakon o gospodarenju otpadom (NN 84/2021) u kojem su obveze vezane za nusproizvode propisane čl. 15.

Svoju obvezu dostave izvješća o nusproizvodima za 2020. godinu nije ispunilo 50 tvrtki koje nisu dostavile ukupno 52 izvješća.

Tablica 6. Broj tvrtki upisanih u Očevidnik i broj nusproizvoda u Očevidniku nusproizvoda u razdoblju od 2014. do 2020. godine

Očevidnik nusproizvoda				
	Broj tvrtki		Broj vrsta otpada	
	Upisano ⁴	Izbrisano	Upisano	Izbrisano
Ukupno evidentirano u razdoblju 2014.-2020:	197	8	218	18
Očekivani broj tvrtki / NUS izvješća koja su trebala biti dostavljena za 2021. godinu	189		200	
Broj tvrtki / NUS izvješća koja su dostavljena za 2021. godinu	139		148	

Tablica 7. Broj izvješća o nusproizvodima u 2020. godini

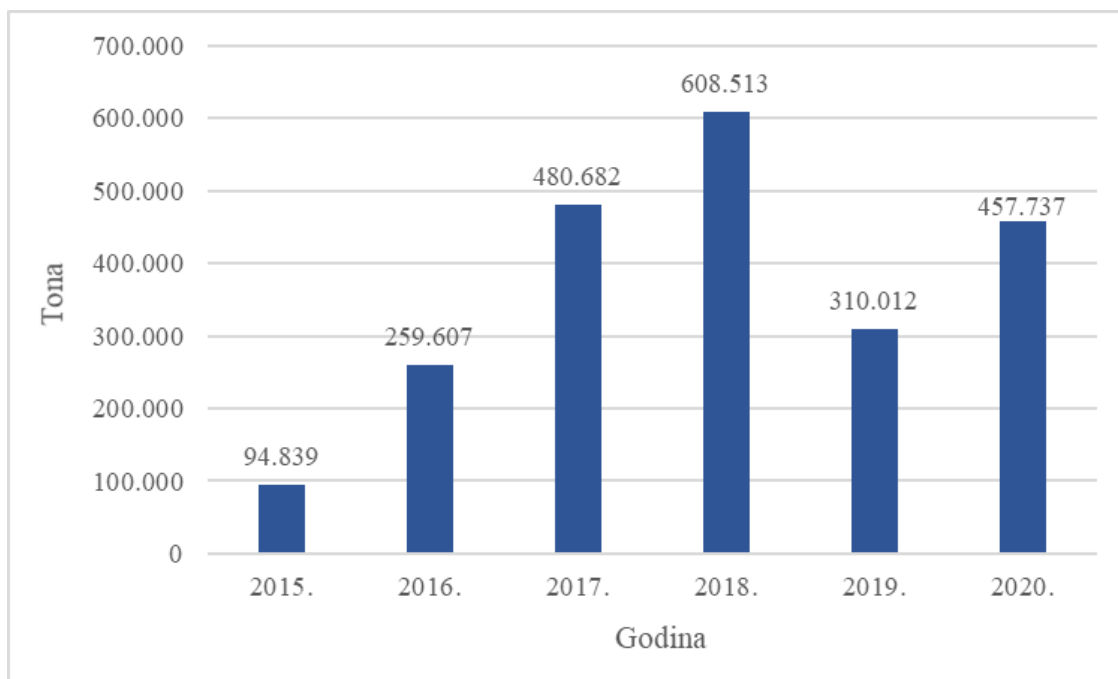
Broj izvješća o nusproizvodima			
Dostavljeno		Nije dostavljeno	Ukupno
Sadrži podatke o količinama	Nije bilo nusproizvoda		
130	18	52	200

U razdoblju od 2015. do 2018. godine bilježi se, u prosjeku od 20 %, godišnje povećanje prijavljenih količina nusproizvoda. U 2019. godini prijavljeno je 310.012 tona nusproizvoda što je za 49 % manje nego prethodne godine, kada je prijavljena količina iznosila 608.513 tona. Najveće smanjenje prijavljenih količina bilježi se kod nusproizvoda (gnoj i gnojovka) koji se koriste u procesu proizvodnje bioplina⁵ i kod ostataka od obrade drva koji su činili zajedno 64 % (220.765,30 tona) prijavljene količine nusproizvoda u 2018. godini.

U 2020. godini prijavljeno je 457.737 tona nusproizvoda što je za 48 % više u odnosu na prethodnu godinu (slika 5.). Razlog povećane količine nusproizvoda u 2020. godini, u odnosu na 2019. godinu je najvećim dijelom zbog prijave veće količine nusproizvoda od gnoja (tri puta više odnosno za 109.033 tone).

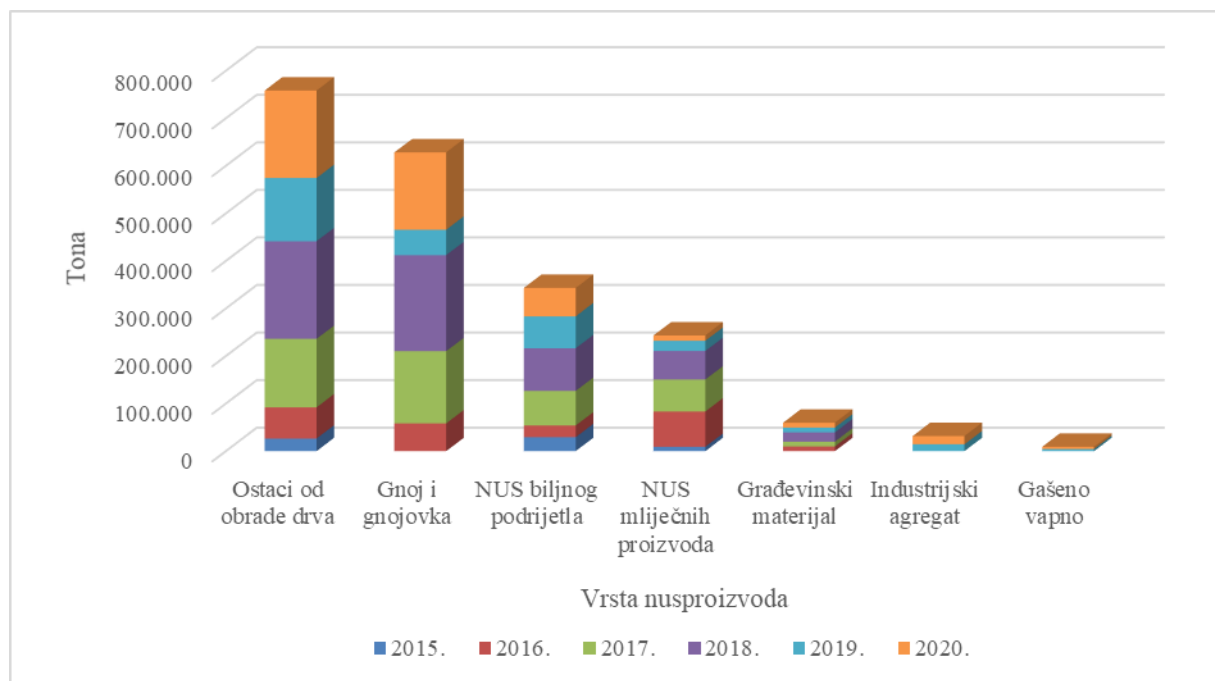
⁴ Broj upisanih tvrtki bez ponavljanja istih po godinama.

⁵ U 2019. godini iz Očevidnika nusproizvoda izbrisano je pet nusproizvoda koji se odnose na gnojovku. Zbog navedenog je izostala prijava gnojovke u 2019. godini koja je u 2018. godini iznosila 165.320,75 tona.

Slika 5. Prijavljene količine nastalih nusproizvoda, od 2015. do 2020. godine

U razdoblju 2015. do 2020. godine najviše prijavljenih nusproizvoda činili su ostaci od obrade drva te gnoj i gnojovka, a zatim slijede nusproizvodi biljnog podrijetla, nusproizvodi mliječnih proizvoda i građevinski materijal (slika 6.).

Slika 6. Značajnije vrste i količine nastalih nusproizvoda, od 2015. do 2020. godine

U 2015. godini najveći udio u ukupnoj količini nusproizvoda podjednako su imali nusproizvodi biljnog podrijetla i ostaci od obrade drva, u 2016. godini nusproizvodi mliječnih prerađevina, u 2017. godini gnoj i gnojovka, u 2018. godini podjednako gnoj i gnojovka i ostaci od obrade drva dok su u 2019. i 2020. godini najveći udio (43 % odnosno 40 %) imali ostaci od obrade drva.

Prijavljene količine svih nastalih nusproizvoda u razdoblju 2015. do 2020. godine prikazane su u tablici 8.

Tablica 8. Prijavljene vrste i količine nastalih nusproizvoda, od 2015. do 2020. godine

Vrsta nusproizvoda	2015.		2016.		2017.		2018.		2019.		2020.	
	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)	Količina (t)	Udio (%)
Ostaci od obrade drva	26.486,85	27,64	65.706,54	25,31	143.960,29	29,95	205.383,08	33,75	133.015,61	42,91	183.916,28	40,18
Gnoj i gnojovka	-	-	58.250,99	22,44	151.958,55	31,61	201.927,82	33,18	53.529,99	17,27	162.562,60	35,51
Nusproizvodi biljnog podrijetla	29.409,62	30,69	24.468,44	9,43	72.732,12	15,13	89.849,79	14,77	67.050,28	21,63	59.773,80	13,06
Industrijski agregat	12.988,81	13,55	-	-	-	-	-	-	14.450,64	4,66	17.451,62	3,81
Nusproizvodi mliječnih preradevina	9.149,12	9,55	74.268,36	28,61	67.270,05	13,99	59.809,82	9,83	21.554,31	6,95	11.295,90	2,47
Građevinski materijal	-	-	9.857,12	3,80	10.059,20	2,09	19.481,24	3,20	10.206,22	3,29	10.270,40	2,24
Gašeno vapno	3.295,78	3,44	-	-	-	-	-	-	4.808,68	1,55	4.826,54	1,05
Pepeo	-	-	-	-	1.679,82	0,35	944,40	0,16	773,83	0,25	3.410,25	0,75
Ostalo	5.777,16	6,03	13.708,34	5,28	14.196,82	2,95	13.216,06	2,17	2.883,99	0,93	2.670,66	0,58
Metali	1.277,80	1,33	244,19	0,09	736,59	0,15	1.351,69	0,22	1.035,52	0,33	995,45	0,22
Tekstil	-	-	459,35	0,18	618,68	0,13	682,18	0,11	517,04	0,17	435,09	0,10
Polimeri	-	-	2.564,89	0,99	557,92	0,12	691,67	0,11	185,99	0,06	127,98	0,03
Nusproizvodi životinjskog podrijetla	7.446,48	7,77	10.078,48	3,88	16.912,09	3,52	15.175,72	2,49	-	-	-	-
UKUPNO:	95.831,62		259.606,69		480.682,13		608.513,46		310.012,10		457.736,57	

U 2020. godini najviše nusproizvoda (432.501 tonu odnosno 94 %) koristile su tvrtke u RH što je za oko 68 % više u odnosu na prethodnu godinu dok je ostatak izvezen (tablica 9.).

Tablica 9. Korištene količine nusproizvoda korištene po državama u 2020. godini

Država	Korištene količine nusproizvoda (t)	Udio (%)
Hrvatska	432.501,46	94,49
Italija	10.695,35	2,34
Mađarska	9.731,78	2,13
Njemačka	1.679,33	0,37
Slovenija	1.570,02	0,34
BiH	658,63	0,14
Austrija	552,96	0,12
Kina	205,42	0,04
Velika Britanija	102,33	0,02
Francuska	24,84	0,01
Češka	12,53	0,00
Irska	1,92	0,00
Ukupno:	457.736,57	

Izvor: MINGOR

3. ZAKLJUČAK

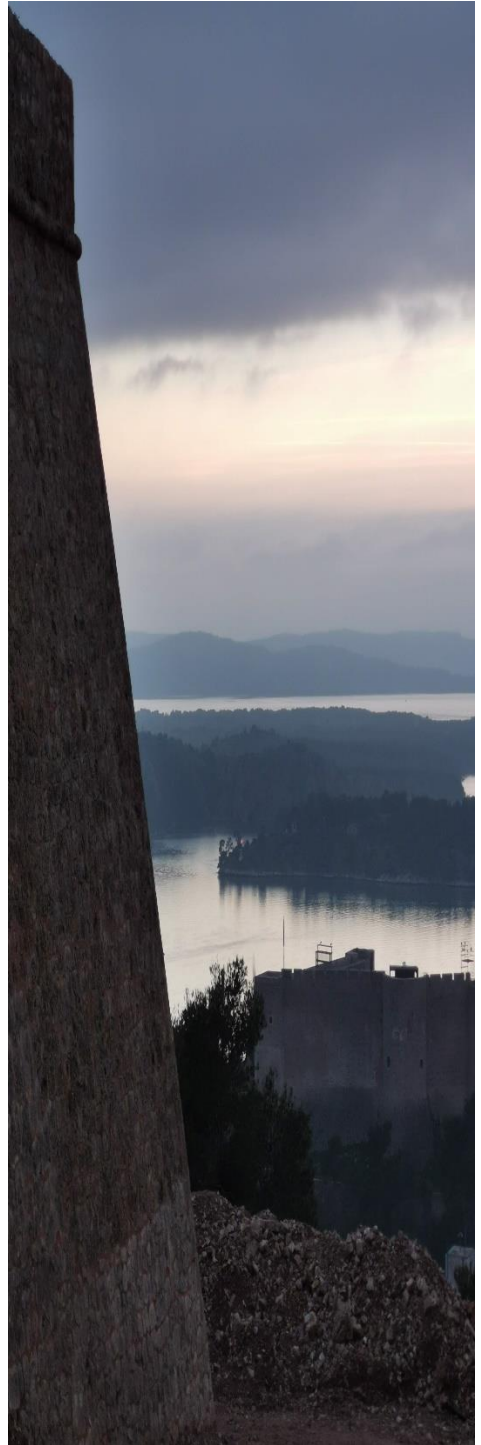
Primjena Pravilnika o nusproizvodima i ukidanju statusa otpada, u razdoblju od 2015. do 2020. godine, putem korištenja dvaju propisanih instrumenata, Očevidnika ukidanja statusa otpada i Očevidnika nusproizvoda, utjecalo je na smanjenje količina otpada te time na razvoj tržišta sekundarnih sirovina.

Koncept ukidanja statusa otpada obuhvaća skup uvjeta koje materijal koji potječe iz otpada mora ispuniti, a koji garantiraju kvalitetu budućeg materijala takvu da taj materijal neće biti odbačen niti da će imati negativan utjecaj na zdravlje ljudi i okoliš. Njime se potiče razvoj tržišta sekundarnih sirovina koje se unaprjeđuje kroz aktivnosti na razvoju zajedničkih kriterija tj. standarda kvalitete za pojedine kategorije sekundarnih sirovina (npr. kompost) čime se osigurava da korisnici budu sigurni u kvalitetu sekundarnih sirovina, što će pospješiti i njihovo korištenje.

U razdoblju od 2015. do 2020. godine bilježi se kontinuirani porast broja tvrtki upisanih u Očevidnik za ukidanje statusa otpada kao i porast vrsta / količina otpada kojem je odobreno ukidanje statusa otpada. U 2020. godini najveći udio (36 %) u ukupnoj količini otpada kojem je postupkom obrade ukinut status otpada činio je građevinski otpad, dok je najveći udio (34 %) u količini izlaznog materijala/proizvoda nastalog tijekom ukidanja statusa otpada imao reciklirani agregat.

Također, bilježi se i kontinuirani porast broja tvrtki upisanih u Očevidnik nusproizvoda kao i porast vrsta / količina nastalih nusproizvoda. U 2020. godini prijavljeno je 48 % više nusproizvoda u odnosu na prethodnu godinu i to najvećim dijelom zbog povećanja količine nusproizvoda od gnoja (za tri puta).

S obzirom da u svakom proizvodnom procesu osim proizvoda odnosno materijala koji se namjerno proizvodi nastaje i jedan ili više tvari/materijala koji nisu glavni cilj proizvodnog procesa, a čije nastajanje se ne može izbjeći iznimno je važno znati prepoznati u kojem trenutku određeni materijal stvarno postaje otpad odnosno nusproizvod kako bi se izbjegla šteta za okoliš ili nepotrebni troškovi za poslovanje.

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Radnička cesta 80/7, 10000 Zagreb
Tel + 385 1 4886 840
www.mingor.gov.hr